

Ponorka, jež potopila autobus

10.07 2020 23:09, Libor Hinčica, Ostatní

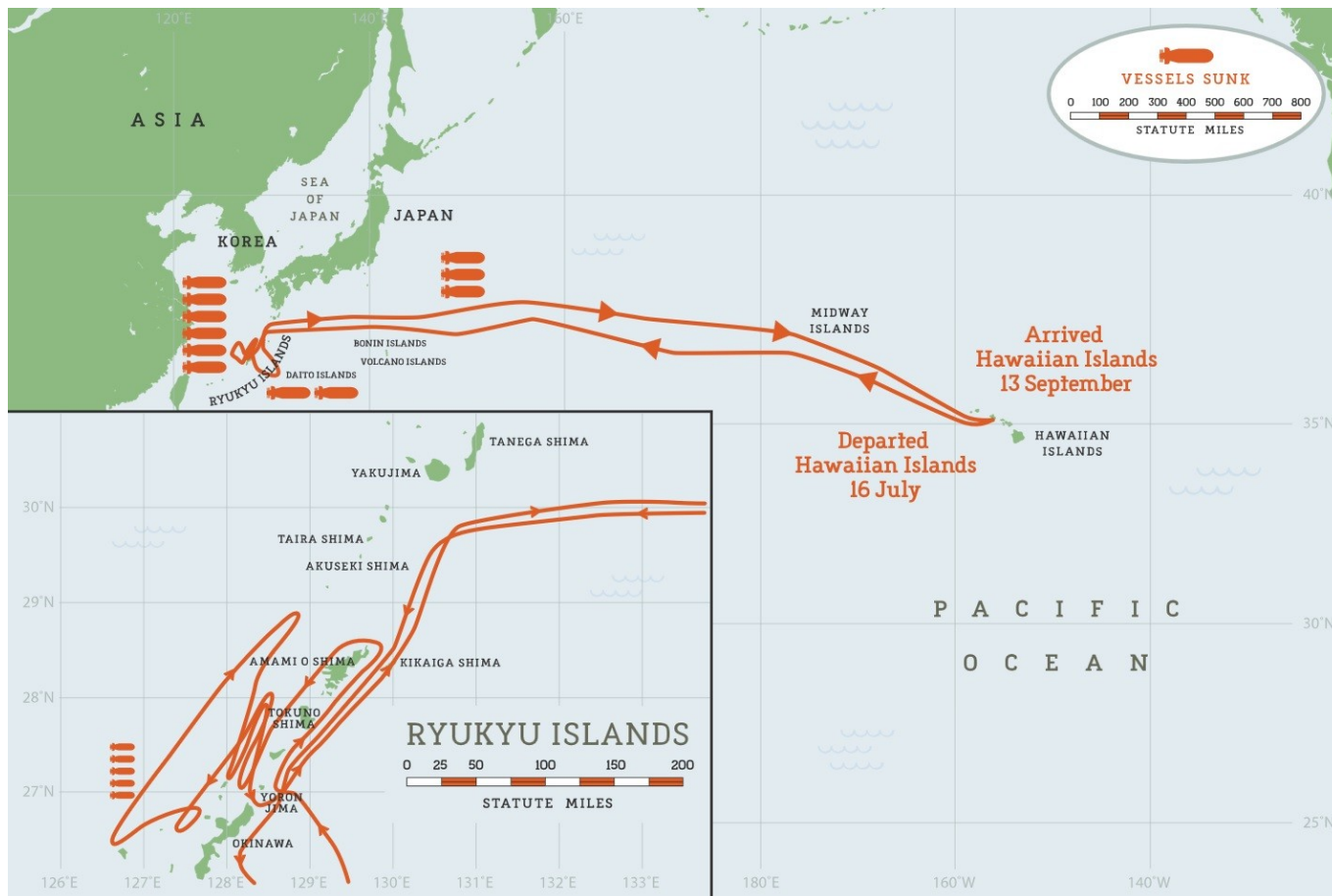
Dnes se ve stručnosti podíváme na jedno poněkud netypické téma, a sice příběh ponorky USS Bowfin (SS-287), která se patrně jako jediné plavidlo svého druhu na světě může pyšnit poněkud netradičním zásahem, na jehož konci skončil na dně moře autobus.

Výroba ponorky USS Bowfin začala dne 23. 7. 1942 v loděnicích v Kittery nedaleko Portsmouthu ve státě New Hampshire. Do provozu byla uvedena dne 7. 12. 1942, tedy přesně rok po útoku Japonců na havajský přístav Pearl Harbor, po němž se USA zapojily do druhé světové války. Ponorka byla pojmenována jako Bowfin, což je v americké angličtině výraz pro rybu známou v češtině jako kaproun obecný, a po odzkoušení a zaškolení personálu byla v květnu 1943 uvedena formálně do služby a vyslána na svou první dalekou cestu. Ta směřovala do Austrálie, kde ponorka v následujících letech kotvila a vydávala se na plavby do Tichého oceánu, kde zpravidla přepadávala konvoje japonských nákladních lodí, tankery a doprovodné lodě. Sama byla při plavbách několikrát poškozena a musela se podrobit opravě.

Pohled do nitra ponorky na část ubikace mužstva. Standardně na ponorce sloužilo 70 členů posádky a 10 důstojníků. (foto: Libor Hinčica)

V červnu 1944 se ponorka dostala do přístavu Pearl Harbor (kde musela opět proběhnout její oprava), odkud se o měsíc později vydala vstříc ostrovům Rjúkjú, jež spadaly (a dodnes spadají) pod Japonsko. Dlouhou dobu během plavby ponorka nemohla nalézt žádné vhodné cíle, to se změnilo až 9. 8. 1944, kdy byly zahládnuty lodě směřující do přístavu Jižní Borodino (Minamidaitō). Ponorka lodě sledovala, až doplula k jednomu poměrně malému přístavu, kde byla k vidění dvě menší doprovodná plavidla a jedna obchodní loď. Později byly objeveny ještě další dvě lodě. Dne 10. 8. 1944 pak došlo k onomu památnému útoku, na jehož konci byl mj. potopený autobus.

Šestá výprava ponorky USS Bowfin vedla z Havaje k ostrovům Rjúkú. Zde došlo také k „potopení autobusu“. (zdroj: Bowfin.org)

Kapitán nechal vystřelit nejprve tři torpéda, z nichž jedno však doputovalo na pláž, jedno cíl zcela minulo kvůli ztrátě hloubky a jen jedno trefilo loď. Proto došlo k urychlenému přesunu na druhou plánovanou pozici pro palbu a byla vyslána další torpéda. Popis následujících událostí se v různých zdrojích liší. Některé uvádějí, že dvě torpéda trefila cíl a třetí minulo a explodovalo po nárazu do mola, jiné zdroje uvádějí, že všechna tři torpéda zasáhla cíl, načež trosky poškodily dok a molo. Ať už byla pravda jakákoli, faktem je, že přístavní molo se v důsledku útoku zcela zborťilo. Na mole přitom v době útoku stál jeřáb a odstavený autobus, přičemž obojí společně s troskami mola skončilo pod hladinou moře.

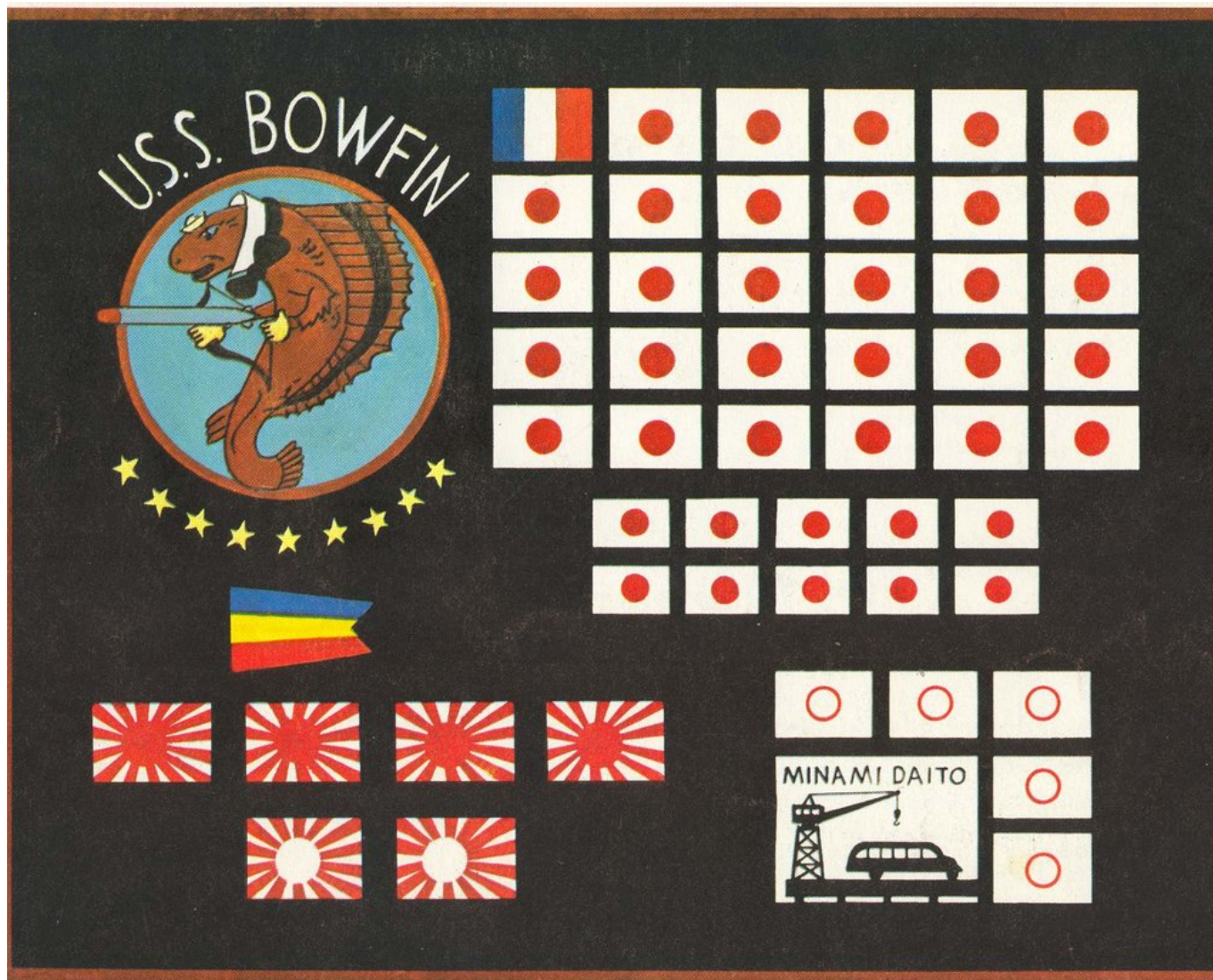
MINAMI DAITO

Detail z válečné vlajky ponorky Bowfin vyobrazující jeřáb, molo a autobus. (zdroj: Wikipedia.org)

Ponorka USS Bowfin se tak do dějin zapsala jako jediná, která torpédovala autobus. Historika se stala velmi populární, námořníci z USS Bowfin se jí rádi chlubili a dostala se i na válečnou vlajku Bowfinu, která zobrazovala vedle vlaječek symbolizujících potopené lodě také obrázek s molem, jeřábem a autobusem. V americké komedii Operace spodnička z roku 1959 byl použit motiv nechtěného zásahu mola torpédem, na němž však místo autobusu stál nákladní automobil. Inspirace tohoto výjevu skutečnou událostí z přístavu na Jižním Borodinu byla zřejmá.

Připomeňme, že ponorka USS Bowfin během druhé světové války podnikla celkem 9 dlouhých výprav na moře s cílem znepříjemnit Japoncům vedení války. Autobus se podařilo potopit v rámci šesté výpravy, přičemž po útoku na ostrov ponorka oblast opustila a pohybovala se dál v okolí ostrovů Rjúkú, kde podnikla několik dalších útoků na lodě (včetně nechvalně proslulého útoku na neoznačenou nákladní loď plnou civilistů, při němž mj. zahynulo více než 700 školáků).

V potápění lodí byla ponorka USS Bowfin velmi úspěšná. Nahoře je možné vidět francouzskou vlajku, jež symbolizuje potopení francouzské obchodní lodi, která ale byla v době zásahu torpéd v držení Japonců. Ostatní velké japonské vlajky symbolizují velké obchodní lodě, deset menších pak malé obchodní lodě. Pět menších vlaječek s bílým středem značí poškozené velké obchodní lodě. Podobná je symbolika japonských válečných vlajek nalevo. 4 jsou symbolem potopených válečných lodí, 2 ve spodní řadě symbolizují poškozená válečná plavidla. Netypický tříbarevný prapor (modro-žluto-červený) je oceněním, které ponorka a její posádka získaly za druhou plavbu (Presidential Unit Citation). A chybět samozřejmě nesmí ani molo s jeřábem a autobusem. (zdroj: Wikipedia.org)

Po válce byla diesellová ponorka dána do zálohy, v souvislosti s válkou v Koreji ale byla opět uvedena do aktivní služby. V letech 1960–71 sloužila jako výcviková ponorka amerického námořnictva, načež byla k 1. 12. 1971 vyřazena ze služby. Poté byla převezena do přístavu Pearl Harbor na Havaji, kde je od roku 1979 zpřístupněná veřejnosti.

Url: [Ponorka, jež potopila autobus](#)